א) חולין ולג.] לו: לעיל

(1) [C.], (2) (2") 1., (2) 2", (3) 2", (4) 2", (5) 2", (7) 2", (7) 2", (8) 2", (8) 2", (8) 2", (9) 2",

מא: קדושין נו. בכורות ו: [ע"ש], ו) [קדושין נו.

מיר סה: סוטה יז. ב"ק

חאי חוחות יאי דרורות

ו: נדה לה.], ז) קדושין

נו: ב"ח הא. ק) וסנהדריו

נו.ן, ט) וע"ש בתום' ד"ה

מנין], י) [לקמן כה:], כ) [בע"ו לד:], ל) [לקמן

כו:ן, מ) ושבת כה.ן,

מוסף רש"י

שאינו מכשיר. אם נפל

על הזרעים (חולין לג.). דם שנשפך כמים. דם חולין שאין חשין לקכלו

למים, אבל דם קדשים מתקבל בכלי ולריך ממנו

למוכנו ומינו מכשיר, דלא כמים אינו מכשיר, דלא איתקש למים (לעיל טו.).

שלא יושיט אדם כוס

יין לנזיר. עניי. לשתותו (ע"ד ו:). ואבר לייי יח לפי

מן החי לבני נח. לפי שנאסר להן, דכתיב אך נשר וגו' (שם). איני

יודע שהיא נבלה. הואיל

שאתורה בארילה ושדושיו

נו:). מגיד שאם שחטו

בר׳. ותרתי אשמועינו

קרא, סקול יסקל השור ואם נשחט לא יאכל (שם).

דהכי משמע קרא משבא שור לידי סקילה יסקל ושוב

לא יאכל את בשרו (ב"ק

מא.). נקי מנכסיו. חסר (נדה לא:). לחצי כופר.

שאם הרג את האדם

נקי מחלי כופר. ואט"ג

נקי ננחני כופר, ומעייג דמועד משלם כופר שלם לא אמרינן תם ישלם חלי

נגף אשה הרה וינאו ילדיה אינו משלם דמי ולדות

לבעל כמו שהאדם הנוגף

משלם, כדכתיב (שמות כא)

ענוק יענק (קדושין שם). היה דורש כל אתים

שבתורה. לרינוים (שם) לתין וגמין ריבויין (ב״ק מא:). שהגיע לאת ה׳

אלהיך תירא. לא ידע מה לרנות (שם). פירש.

מכל דרשות שדרש. דכל

אמין באין לרבות ווה אין

ביר לרבות שום דבר (ו

ה) שינו למכות בוס זכו להשוותו למורת המקום (קדושין נד.). מנין שלא

יהנה ממנו. כגוו שלא

ליצטבע בו, כגון קליפי אגחין, ושומר לפירי אסור

מן השמן (שם).

מוסף תוספות

שמושיט לגוי אבר מן החי

של עצמו. תוס' הרח"ש.

(קדושין נו:)**. ולא**

ילטבע בו בפרי

לרבים

היכי דגבי נזקין משלם חלי מק (קדושין נו:). ולדמי ולדות. אם

לאחר שנגמר

כל נבלה

וסקלו, ונבלה כבר מלא תאכלו כל

בכלי, מכשיר.

למזכח ואינו נשפך

. דאיתקש

לאיבוד

ולחוקיה. דאמר לעיל וכא:ן איסור הנאה דחמץ מלא יאכל הא לא תאכל ולא תאכלו לא משמע ליה הנאה: למאי הלכתא איתהש דם למים. למשרייה בהנאה ומהיכא תיתי לך דניתסרו. ומנבילה לא אותביניה לחזקיה למאי איצטריך קרא למשרייה דאי כר' יהודה סבר לדברים ככתבן הוא דאתא ואי כר"מ סבר לה

אנטריך להקדים נתינה דגר למכירה דנכרי: לא סאכל הנפש עם הבשר. בעוד שהנפש בו: בני נח נחסר להם אבר מן החים דכתיב (בראשית ט) אך בשר בנפשו דמו לא תאכלו: לפני עור. אלמא לא מיתסר אלא משום לפני עור לא תתן מכשול אבל בהנאה אחריתי כגון לכלב שרי: לבלחי אכול הדם. סיפיה דקרא לא תאכל הנפש וגו': מה אבר מן החי אסור. באיסור האמור בו אף דם מן החי אסו' באיסו' האמור בו כלומר כרת משום דם גמור מהו דתימא רק חזק לבלתי אכול הדם אוזבחת מבקרך ומלאנך דכתיב לעיל קאי ודם זביחה הוא דאסור אבל דם הקזה מותר: ואיזה זה. כלומר על איזה דם מן החי אסור משום דם הא דם הנפש כתיב על דם הקזה של בהמה שהנפש יולאה בו. יש ד' מיני דמים בהיקז כדאמרינן בכריתות (דף כב.) בתחלה שותת ולבסוף מקלח ואח"כ משחיר וסופו שותת יש מהן שחין הנשמה יולאה בו ויש מהן שהנשמה יוצאה בו והתם תניא איזהו דם היקז שהנשמה יוצאה בו כל זמן שמקלח כו׳ שחם שחטו כו'. והכי חמר קרח סקול יסהל השור ואי לא סהלו אעפ"כ לא יאכל את בשרו: איסור הנאה לא משמע. וקשיה הפילו לחזקיה וכ"ש לרבי אבהו: ולהנך חנאי. דבב"ק פ׳ שור שנגח (דף מא: ומב.) דמפקי ליה להאי נקי לדרשה אחרינא לאשמעי׳ דתם פטור מחלי כופר דקאמר נקי מחצי כופר אם המית איש דאילו מועד משלם כופר שלם והתם אפי׳ חזי כופר לא משלם ואיכא דמפיק ליה לדמי וולדות אם נגח אשה הרה ויצאו ילדיה: ואידך. דנפקא ליה הנאת עור מנקי: את לא דריש. לריבויא דסבר לה כשמעון העמסוני שפירש כל אתים שבתורה לרבות כיון שהגיע לאת ה׳ אלהיך תירא אמר מה ארבה לירא עמו פירש מכולן וחזר בו מכל ריבויין שדרש דמדהא לאו לרבויי אתא כולהו נמי לאו לרבויי אתו: לרבות תלמידי **חכמים.** שיהא מורא רבך כמורא שמים: ולא ילבע בו. כגון בקליפי אגוזים שהשומר אסור משום ערלה כפרי עלמו: ולא ידליק בו את הנר. כגון בשמן של ערלה: והשתח דכתיבי הני קראי. לאסריה: לכם. דמשמע החירא למאי אתא:

ולחזקיה למאי הלכתא איתקש דם למים לכדר' חייא בר אבא דאמר ר' חייא בר אבא א"ר יוחנן 6מנין לדם קדשים שאינו מכשיר שנאמר לא תאכלנו על הארץ תשפכנו כמים דם שנשפך כמים מכשיר שאינו נשפך כמים אינו מכשיר והרי אבר מן החי דכתיב לא תאכל הנפש עם הבשר ותניא ירבי נתן אומר "מנין שלא יושים אדם כום יין לנזיר ואבר מן החי לבני נח ת"ל יולפני עור לא תתן מכשול הא לכלבים שרי שאני אבר מן החי דאיתקש לדם דכתיב ברק חזק לבלתי אכול הדם כי הדם הוא הנפש ולחזקיה למאי הלכתא איתקש אבר מן החי לדם אמר לך דם הוא דאיתקש לאבר מן החי מה אבר מן החי אסור אף דם מן החי אסור ואי זה יזה דם הקזה שהנפש יוצאה בו והרי שור הנסקל דרחמנא אמר ילא יאכל את בשרו יותניא יממשמע שנאמר םקול יסקל חשור אִיני יודע שְהיא נבלהְ⁴ ונבלה אסורה באכילה ומה ת"ל לא יאכל מגיד לך הכתוב שאם שחטו לאחר שנגמר (את) דינו אסור אין לי אלא באכילה בהנאה מנין ת"ל יובעל השור נקי מאי משמע שמעון בן זומא אומר כאדם שאומר לחבירו יצא פלוני נקי מנכסיו ואין לו בהם הנאה של כלום מעמא דכתב ובעל השור נקי דאי מלא יאכל איסור אכילה משמע איסור הנאה לא משמע לעולם לא יאכל איסור אכילה ואיסור הנאה משמע ובעל השור נקי להנאת עורו הוא דאתא ואיצטריך ס"ד אמינא לא יאכל את בשרו כתיב בשרו אין עורו לא קמ"ל ולהגך תנאי המפקי ליה להאי קרא לדרשה אחרינא לחצי כופר ולדמי וולדות הנאת עורו מנא להו נפקא להו מאת בשרו את המפל לבשרו ואידך יאת לא דריש ∘כדתניא שמעון העמסוני ואמרי לה נחמיה העמסוני יהיה דורש כל אתים שבתורה כיון שהגיע ילאת ה' אלהיך תירא פירש אמרו לו תלמידיו רבי כל אתים שדרשת מה תהא עליהן אמר להם כשם שקבלתי שכר על הדרישה כך אני מקבל שכר על הפרישה עד שבא ר"ע ודרש את ה' אלהיך תירא לרבות תלמידי חכמים והרי ערלה דרחמנא אמר יערלים לא יאכל ותניא יערלים לא יאכל אין לי אלא איסור אכילה ימנין שלא יהנה ממנו שלא יצבע בו ולא ידליק בו את הנר ת"ל וערלתם ערלתו

ערלים לא יאכל לרבות את כולם מעמא דכתב רחמנא וערלתם ערלתו ערלים הא לאו הכי הוה אמינא איסור אכילה משמע איסור הנאה לא משמע לעולם לא יאכל משמע בין איסור אכילה בין איסור הנאה ושאני התם דכתיב לכם ואצטריך סלקא דעתך אמינא הואיל וכתב לכם שלכם יהא קמשמע לן ואלא השתא דכתיבי הגך קראי לכם למה לי לכדתניא "לכם לרבות את הנמוע לרבים נקי מבעי ליה דאסור אפילו להנאת עורו כו׳. והרי ערלה דכתיב ערלים לא יאכל כו׳. והשיא לתרוייהו. ושויוז לטולח לא

יתנה הן. ש. 1. ז"ל מגנולל שס. אמר רבא הנאה הנראה לשנים אסרה תורה דתניא וכו מנין שלא יונה מננו ולא יצבע בו וכר. - יתנה הן. ש. 1. ז"ל מגנולל שס. אמר רבא הנאה הנראה לשנים אסרה תורה דתניא וכו מנין שלא יונה מננו ולא יצבע בו וכר. - דסר״א הואיל והשמן מתבער בהדלקתו יהא מותר ליהנות ממנו בשעת ביעורו קמ״ל. מי הר״ן. מ. כ״ל. וא״ת והיכי אמרינן הכא דהנאת כילוי אסירא, והא אמרינן וכד דלרבנן דאמרי אין שבח עצים בפת לא משכחת לה עצים דאיסורא דאסירי אלא הכא דהנאת כילוי אסירא, והא אמרינן וכר: סס. י. [ר]משמע דאי לאו קרא שריא. סוס' ל"ס.

ואבר מן החי לבני נח. תימה כיון דבאבר מן החי של נכרי מיירי כדאמר בפ"ק דמסכת ע"ג (דף ו:ש) ושם) מדקתני לא יושיט ולא קתני לא יתן א"כ היכי דייק דשרי בהנאה אי לאו לפני עור או"ל דכיון דבשכר היה אסור להושיט דאסור להשתכר באיסורי

הנאה אף על גב דדיעבד שכרו מותר כדמשמע בפ׳ במרא דמס׳ ע״ז וד׳ סבט מכל מקום אסור לכתחלה ב ובחנם נמי אסור דמה שמחזיה לו העכו"ם טובה חשיב כמשתכר והא דאמר בסוף אלו מליאו׳ (ב״מ לב:) גבי אם היתה טעונה יין נסך אין זקוק לה ואי אמרת לער בעלי חיים דאורייתא אמאי אין זקוק לה אע"ג דחשיב כמשתכר באיסורי הנאה ואסור אפילו בחנם מ"מ כיון דאינו מתכוון שיחזיק לו טובה ומשום לער בעל חיים חשיב כמו ילא אפשר ולא מיכוון דשרי א"נ אין זקוק לה משמע ליה אפילו שלא בפני נכרי דאין מחזיק לו טובה:

םלקא דעתך אמינא בשרו אין עורו לא. וח״ת לישתוק מעורו ג ומבשרו ויש לומר דאינטריך בשרו אע״ג דעבדיה כעין בשר ד ומאן דלית ליה הא דרשה בפ׳ שור שנגח ד׳ וה' (ב"ק מא.) אתא לדרשה אחרינאט: ין שלא יצבע. וח״ת כיון דנפקח לן דאסור בהנאה ה אמאי אילטריך לאסור לביעה והדלקה ' ואור"י דס"ד דלביעה לא חשיב הנאה דלא הוי אלא חזותא בעלמא כדאמר בהגחל (שם קא. ושם) אהך מילתא גופא וכן הדלקה סלקא דעתך דשריא כיון דהוי דרך ביעורו הולמ״ד י חין שבח עלים בפת דשרי עלים בהדלקה ש הא דאסר קרא הכא היינו בשמן דהוי בעין כשדולה בנר אבל עלים נעשה גחלים והשלהבת בא מן הגחלים ואם תאמר אמאי אינטריך קרא גבי תרומה טמחה להתיר דדרשי׳ מילך שלך תהח להסיקה תחת תבשילך דהכא אינטריך קרא למיסר' ויש לומר דסלקא דעתך דנילף ממעשר הקל דאסר ביה הבער דכתיב לא בערתי ממנו כדאמר בפ׳ במה מדליקין (שבת כה. 120) ומה מעשר הקל אמרה תורה וכו': לכם דמ"ד דכדתניא. הקשה הר"י

מקורבל אמאי אינטריך ג׳ ערלים ליכתוב תרי ערלים ללביעה והדלקה ועל כרחך אתי׳ לכם לנטוע לרבים דאי להיתר הדלקה אתא לא לכתוב לכם ולא חד מהנך ערלים ונאסור מלא יאכל הנאה ומחד ערלים לביעה ולהדלקה אין קרא לאסור ואין לומר דמלא יאכל משמע לאסור אפילו לביעה והדלקה ואי הוה כתיב לא יאכל וחד ערלים הוה אסרינן מלא יאכל כל הנאה וערלים לשום דרשה והא דמלרכי׳ קראי ללביעה והדלחה היינו משום דכתב לכם דלכם משמע להתיר כל הנאה ולהכי אי הוה כתיב תרי ערלים ולכם הוה שרינן הדלקה אי אפשר לומר כן דמלא יאכל לא שמעינן לביעה דהא חזותא בעלמ׳ הוא כדאמר בהגחל (ב"ק קא. ושם): 121122

אכל אחד איסור אכילה ואחד איסור הנאה במשמע, ואצטריך סלקא דעתך אמינא הואיל וכתב שלש שנים יהיה לכם (ערלים לא יאכל) הוה אמינא שלכם יהא ומותר בהנאה, קמ"ל הני קראי למיסר אפילו בהנאה. ואקשינן למה לי למכתב לכם להתיר

ולמיהדר ומיכתב הני קראי למיסר. ואמרינן לעולם איסור הנאה מלא יאכל נפקא. ולכם מבעי ליה לכדתניא, דתניא לכם

"ג א סמג לאוין קסח: ב מיי' פ"ו מהלכות מאכלות אסורות הל' ג סמג לאוין קלו:

מו ב חווי חייד שת הני כב סמג לאוין קלה: מו ד מיי פ״י שם הלי ט ג לאוין קמד י"ד סימן רלד סעיף א: ממנ

יז ה [מיי׳ פ״י מהלכות מעשר שני הלכה ד] מוש"ע שם סעיף כה:

תורה אור השלם ו. לא תאכלנו על . הארץ תשפכנו כמים:

דברים יב כד דברים יב כד 1. רַק חֲזַק לְבָלְתִּי אֲכֹל .2 הדם כי הדם הוא הנפש ולא תאבל הַנֶּפֶשׁ עם הַבְּשָׂר: דברים יב כג 3. לא תְקַלֵל חֵרַשׁ וְלִפְנֵי עור לא תַתַּן מִּבְשׁל וְיָרַאתְ מֵּאֱלֹהֶיךְ אֲנִי יִיְ: ויקרא יט יד

4. וכי יגח שור את איש אוֹ אֶת אִשָּׁה וָמֵת סְקוֹל יסקל השור ולא יאכל יָפֶלֶר וְּשׁוֹר וְּלְא צֵּאְבֵּר גָקִי: שמות כא כח 5. אֶת יְיָ אֱלֹהֶיֹךְ תִּירְא אתוֹ תָעֲבֹד וּבוֹ תִּדְבֶּק וּבַשְׁמוֹ תִשְׁבַעֵ:

6. וְכִּי תָבֹאוּ אֶל הָאָרֶץ וּנְטַעְתֶּם כָּל עֵץ מַאֲכָל וַעֵרַלְתָּם עָרְלְתוּ אֶת ויקרא יט כג

רבינו חננאל

ולחזקיה דאמר כל איסור דלא כתיב ביה לא יאכל מותר בהנאה, והרי דם דלא כתיב ביה לא יאכל, למה לי למיתי במים למשרייה הוא גופיה שרי וקאי. ושנינן לא אתא למשרי לדם בהנאה דהא ימטו יוט בונאון יווא פשיטא, ולא צריך קרא, ולא אתא לשמעינן אלא האי, מנין לדם קדשים שאינו מכשיר שאין אני אלא נזרק על המזבח. הרי אבר מן החי שנאמר לא תאכל הנפש עם הבשר, ותניא ר' נתן אומר מנין שלא יושיט אדם כוס יין לנזיר ואבר מן החי לבני נח כו׳. ולחזקיה למאי הול כו. ולוווקיוו לכואה הלכתא איתקש (לכלהו) [לדם]. אמר לך חזקיה הדם למד מז אבר מז החי. שנאמר רק חזק לבלתי אכול הדם כי הדם הוא הנפש לא תאכל הנפש עם הבשר, מה אבר מן החי אסור, אף דם מן החי אסור להאכילו לבני נח. ואיזה זה, זה דם הקזה שהנשמה יוצאה בו וענוש כרת. הרי שור הנסקל דכתיב ולא יאכל את בשרו ובעל השור נקי וטעמא דכתיב ובעל השור נקי לאסרו אפילו בהנאה, מכלל דלא יאכל איסור הנאה לא משמע וקשיא לתרוייהו. ישנינן לעולם מלא יאכל נפקא ליה אפילו איסורי הנאה, והאי וכעל השור

שאנן. ג. [פיי] מבעל השור ומי שת ד מיל רשיע שת אטינו דטרדיה רטיו רשר שחוזה רהרשר וווניש ה מחד ררוניא חות' ר"ת ו דרל הוי ררלל לא